

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Język, kultura i literatura staroskandynawska

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia skandynawska Specjalność FILOLOGIA DUŃSKA Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09FSKDUNS.14N.05774.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Przemysław Czarnecki	
Prowadzący zajęcia	Przemysław Czarnecki	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 60, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie studentom terminologii językoznawczej synchronicznej i diachronicznej, związanej z fonologią, morfologią i składnią języka staroislandzkiego
C2	Zapoznanie studentów z najważniejszymi tekstami średniowiecznej Skandynawii (sagi staroislandzkie, pieśni eddaiczne, poezja skaldyczna, traktaty gramatyczne)
C3	Przekazanie studentom wiedzy w zakresie kształtowania się społeczeństw średniowiecznej Skandynawii, tworzenia instytucji państwowych i powstawania kodeksów prawnych (głównie na przykładzie Islandii)
C4	Uświadomienie studentom znaczenia wierzeń pogańskich oraz wiary chrześcijańskiej dla rozwoju literatury i kultury średniowiecznej Skandynawii
C5	Uświadomienie studentom wagi spuścizny średniowiecznej kultury i literatury Skandynawii dla współczesności
C6	Uświadomienie studentom związków współczesnych języków skandynawskich z językiem staroislandzkim
C7	Przekazanie studentom wiedzy w zakresie analizowania tekstów autentycznych (różnych gatunków) pod kątem zjawisk gramatycznych omawianych w trakcie zajęć

Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów: Praktyczna nauka języka duńskiego/norweskiego/ szwedzkiego oraz Gramatyka opisowa języka duńskiego/norweskiego/szwedzkiego w zakresie 1 i 2 semestru studiów I stopnia lub wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne odpowiadające przekazywanym podczas tych zajęć.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Student/ka posiada wiedzę z zakresu fonetyki, fonologii, morfologii i składni języka staroislandzkiego potrafi wykorzystywać terminologię językoznawczą do opisu zjawisk gramatycznych w języku staroislandzkim. Zna komunikacyjną i magiczną rolę alfabetu runicznego.	FSK_K1_W04, FSK_K1_W05, FSK_K1_W06, FSK_K1_W08	Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Student/ka potrafi wskazać i omówić najważniejsze zabytki literackie średniowiecznej Skandynawii, dokonać podziału na gatunki literackie i przedstawić ich formę oraz tematykę.	FSK_K1_U04, FSK_K1_U07	Test
U2	Student/ka potrafi omówić podstawowe wierzenia pogańskie oraz uwarunkowania przyjęcia wiary chrześcijańskiej na terenie średniowiecznej Skandynawii.	FSK_K1_U07	Test
U3	Student/ka potrafi dokonać analizy gramatycznej i treściowej autentycznych tekstów w j. staroislandzkim, z wykorzystaniem źródeł leksykograficznych i innych.	FSK_K1_U07	Kolokwium pisemne, Test
U4	Student/ka potrafi wskazać związki kultury, literatury i współczesnych języków skandynawskich z j. staroislandzkim.	FSK_K1_U04, FSK_K1_U07	Test

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U5	Student/ka potrafi korzystać ze słowników oraz innych źródeł oryginalnych.	FSK_K1_U02	Kolokwium pisemne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student/ka jest gotów/gotowa do stałego pogłębiania i krytycznej oceny zdobytej wiedzy z omawianego zakresu oraz jej przydatności w badaniach językoznawczych i literaturoznawczych oraz komunikacji interkulturowej	FSK_K1_K01, FSK_K1_K02	Kolokwium pisemne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedstawienie podstawowych zagadnień z zakresu fonetyki, fonologii, morfologii i składni języka staroislandzkiego.	W1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Alfabet runiczny, rola komunikacyjna i magiczna.	W1, U5, K1	Ćwiczenia
3.	Szczegółowa prezentacja najważniejszych zabytków literackich średniowiecznej Skandynawii, podział na gatunki, omówienie najważniejszych cech strukturalnych i tematycznych wybranych tekstów (sagi staroislandzkie, Edda poetycka i Edda prozatorska, poezja skaldyczna, traktaty gramatyczne)	U1, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Omówienie kształtowania się społeczeństw skandynawskich w średniowieczu. Kolonizacja Islandii.	U2, U5, K1	Ćwiczenia
5.	Przedstawienie najważniejszych wierzeń pogańskich oraz warunków przyjęcia wiary chrześcijańskiej.	U2, K1	Ćwiczenia
6.	Rozwijanie umiejętności pracy z autentycznymi tekstami w języku staroislandzkim (analiza gramatyczna i treściowa)	W1, U3, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia zajęć jest rozwiązanie wszystkich prac domowych oraz pozytywne zaliczenie testów cząstkowych oraz pisemnego kolokwium zaliczeniowego. Kryteria oceniania: • bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita znajomość diachronicznej i synchronicznej terminologii językoznawczej w odniesieniu do języka staroislandzkiego, rozumienie podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią języka staroislandzkiego, znakomicie rozwinięte umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, znakomicie rozwinięte umiejętności omówienia najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii • dobry plus (db+; 4,5): bardzo dobra znajomość diachronicznej i terminologii językoznawczej w odniesieniu do zjawisk gramatycznych języka staroislandzkiego, rozumienie podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią tego języka, bardzo dobrze rozwinięte umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, z niewielkimi niedociągnięciami, drobne niedociągnięcia przy omawianiu najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii • dobry (db; 4,0): dobra znajomość diachronicznej i synchronicznej terminologii językoznawczej w odniesieniu do języka staroislandzkiego, orientacja wśród podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią tego języka, niewielkie braki w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, niewielkie braki przy omawianiu najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii • dostateczny plus (dst+; 3,5): zadowalająca znajomość diachronicznej i synchronicznej terminologii językoznawczej w odniesieniu do zjawisk gramatycznych języka staroislandzkiego, wyraźne braki w rozumieniu podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią tego języka oraz w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień i braki przy omawianiu najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii • dostateczny (dst; 3,0): znajomość diachronicznej i synchronicznej terminologii językoznawczej w odniesieniu do zjawisk gramatycznych języka staroislandzkiego na minimalnie wymaganym poziomie, przewaga wiedzy o charakterze encyklopedycznym nad rozumieniem podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią, wyraźne braki w umiejętności analizowania tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, wyraźne braki przy omawianiu najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii • niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość diachronicznej i synchronicznej terminologii językoznawczej w odniesieniu do zjawisk gramatycznych języka staroislandzkiego, niepełna wiedza o charakterze encyklopedycznym, brak rozumienia podstawowych zagadnień związanych z fonologią, morfologią i składnią, wyraźne braki oraz błędy merytoryczne w analizowaniu tekstów autentycznych pod kątem omawianych zagadnień, wyraźne braki i błędy merytoryczne przy omawianiu najważniejszych zjawisk literackich i kulturalnych średniowiecznej Skandynawii

Literatura

Obowiązkowa

1. Valfells, S. & J. E. Cathey. 1981. Old Icelandic. An Introductory Course. Oxford: Oxford University Press.

Dodatkowa

1. Bernharðsson, H. 2014. Icelandic. A historical linguistic companion. Reykjavík.
2. McTurk, R. 2007. A companion to Old Norse-Icelandic literature and culture. Blackwell Publishing.
3. Morawiec, J. & Ł. Neubauer. 2015. Sagi islandzkie. PWN.
4. Schlauch, M. 1976. Stare sagi islandzkie. Warszawa: Wiedza Powszechna.
5. van Nahl, J. A.; A. van Nahl. 2019. Skandinavistische Mediävistik. Buske.
6. Załuska-Strömberg, A.. 1976. Gramatyka języka staroislandzkiego. Uppsala.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	60
Przygotowanie do zaliczenia	30
Przygotowanie do zajęć	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FSK_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swojej wiedzy, jej weryfikowania i aktualizowania oraz zwracania się po potrzebną pomoc do ekspertów.
FSK_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i problemów praktycznych związanych z praktyką komunikacyjną w języku wybranej specjalności oraz drugim wybranym języku nowożytnym; wykorzystywania zdobytej w toku studiów wiedzy i umiejętności w życiu społecznym i zawodowym.
FSK_K1_U02	Absolwent/ka potrafi umiejętnie korzystać ze słowników, leksykonów oraz innych tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji, analizować pozyskane informacje oraz dokonywać ich krytycznej oceny i selekcji.
FSK_K1_U04	Absolwent/ka potrafi we właściwy sposób wykorzystać zdobytą wiedzę przedmiotową w celu formułowania oraz analizowania nietypowych i złożonych problemów badawczych i uzasadnienia swoich wyborów.
FSK_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, analizować oraz prawidłowo opisywać procesy i zjawiska językowe, literackie i kulturowe charakterystyczne dla kraju, którego język opanował w ramach specjalności, umiejętnie i skutecznie posługując się metodami i narzędziami stosowanymi w badaniach filologicznych.
FSK_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym najistotniejsze, szerokie zakresy tematyczne badań nad językiem, literaturą, kulturą i społeczeństwem kraju, którego język poznał w ramach specjalności oraz typowe dla nich zagadnienia i pojęcia.
FSK_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym główne teorie i metodologię nauk filologicznych w języku polskim oraz języku wybranej specjalności.
FSK_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym i w języku wybranej specjalności podstawową terminologię przydatną w skandynawistycznych badaniach językoznawczych, literaturoznawczych i badaniach nad kulturą i społeczeństwem oraz terminologię specjalistyczną wykorzystywaną w wybranych obszarach powyższych badań.
FSK_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka, jego złożoność i historyczną zmienność jego znaczeń, a także powiązania współczesnych języków skandynawskich z językiem staroislandzkim.